

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ

БОДЛОГЫН ШИЙДЭЛ БА ХЭРЭГЖИЛТ

АГУУЛГА

“ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН КОМПЛАЙНС, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ” ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ

- ✓ Тулгамдаж буй асуудал, сорилтууд
- ✓ Хосолмол зохицуулалтын загварын олон улсын туршлага
- ✓ Компанийн засаглалын тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох судалгаа
- ✓ Бодлогын шийдэл
- ✓ Шийдлийн хэрэгжилт
- ✓ Компанийн хувьд үүсэх нөхцөл

ОРШИЛ

БҮРЭН ЭРХ

Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 45 дугаар тогтоол
“Санхүүгийн зохицуулах хорооны дүрэм”

Олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн компанийн засаглалын зарчмыг нэвтрүүлэх, боловсронгуй болгох үндсэн зорилтыг ханган ажиллах

2007

ЭЗХАХБ-ын 2004 онд гаргасан зарчимд тулгуурлан
Монголын засаглалын кодекс:

1. Компанийн засаглалын зарчим
2. Хувь нийлүүлэгчдийн хурал
3. Төлөөлөн удирдах зөвлөл
4. Гүйцэтгэх удирдлага
5. Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал
6. Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талууд
7. Компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагааны хяналт
8. Ногдол ашиг
9. Компани дахь зөрчлийн зохицуулалт

2014

Компанийн засаглалын кодекс нэртэй, 10 бүлэгтэйгээр шинэчлэн баталсан. Өөрчлөлт орсон бүлэг:

1. Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх
2. Мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчид
3. Дотоод хяналтын тогтолцоо
4. Эрсдэлийн удирдлага

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ

- ✓ ТУРШЛАГА ДУТУУ
- ✓ КОМПАНИЙН ДОТООД ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ ХАНГАЛТТАЙ ХЭМЖЭЭНД БҮРЭЛДЭЭГҮЙ
- ✓ ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЧАДАВХ ХАРИЛЦАН АДИЛГҮЙ
- ✓ КОМПАНИЙН ТУЗ, ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА СУЛ, ЧИГ ҮҮРЭГ ТОДОРХОЙ БУС
- ✓ МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ ХАНГАЛТГҮЙ
- ✓ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ БОЛОН БУСАД ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ ХОХИРДОГ
- ✓ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ АШГИЙГ ХАМГААЛАХ ҮР ДҮНТЭЙ ТОГТОЛЦОО БҮРДЭЭГҮЙ, САНХҮҮГИЙН МЭДЛЭГ ДУТМАГААС ӨӨРСДИЙН ЭРХ АШГИЙГ ХЭРХЭН ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ОЙЛГОЛТ ИРГЭДИЙН ДУНД ХАНГАЛТГҮЙ

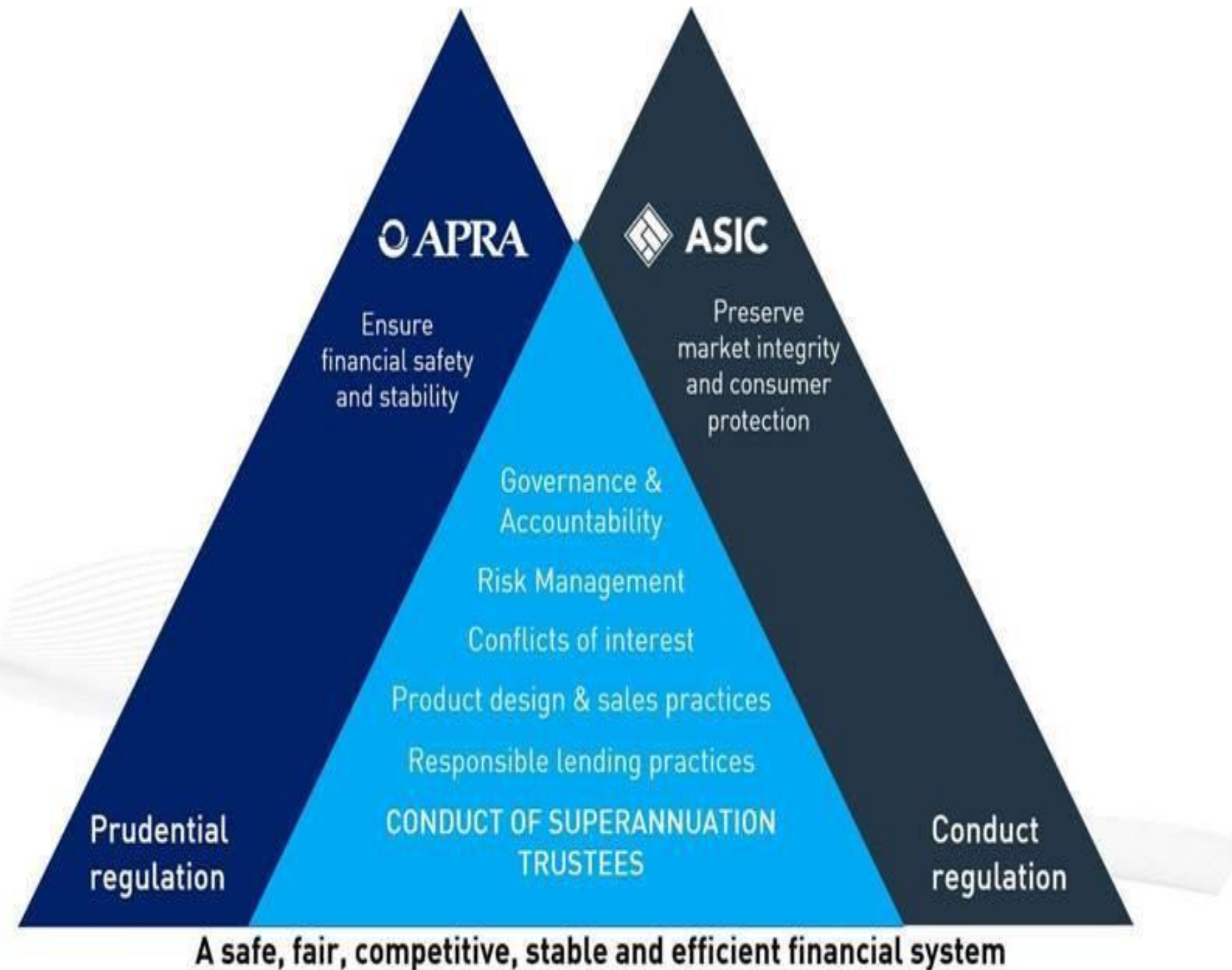
СОРИЛТУУД

- 1. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ, ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧ БУСАД ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШГИЙГ ХАМГААЛАХ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧНЫГ ХЭРХЭН БҮРДҮҮЛЭХ ?**
- 2. КОМПАНИЙН САЙН ЗАСАГЛАЛЫН БҮТЭ, ТОГТОЛЦООГ ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХАД ХЭРХЭН ОРОЛЦУУЛАХ ?**
- 3. КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛИЙГ АЧ ХОЛБОГДЛООР НЬ ТОДОРХОЙЛОХ ?**

ХОСОЛСОН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАГВАРЫН ОЛОН УЛСЫН ТУРШЛАГА

twin peak regulation

ЗОХИСТОЙ БАЙДАЛ - БИЗНЕСИЙН ХАНДЛАГА, ҮЙЛ ХӨДЛӨЛ

Алсын хараа

Шударга, нээлттэй, өрсөлдөхүйц,
хүртээмжтэй, тогтвортой зах зээл

Зорилт

Хөрөнгө, төлбөр
гүйцэтгэх
чадвар

Хөрөнгө
оруулагч,
үйлчлүүлэгч

Зорилго

Санхүүгийн
найдвартай
байдал

Оролцогч
талуудад
шударга хандах

Эрсдэл

Компанийн
тогтвортой
байдал

Оролцогч
талуудын
эрсдэл

● ○ ○ КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ СУДАЛГАА, ДҮГНЭЛТ

Бостон консалтинг груп (BCG) “COVID-19 Хөрөнгө оруулагчийн зүрхний цохилт” судалгаа

4 их наяд ам.долларын активтай ХО-ын сангууд	Хөрөнгө оруулагчдын 74%	Хөрөнгө оруулагчдын 22%
80 хувь нь багцын хөрөнгө оруулалтын менежер, ахлах аналистууд	Мэдээллийг илүү нээлттэй, шуурхай байлгах	Мэдээллийг ил тод, нээлттэй байдлаар авах

Засаглалын тэргүүлэх чиглэл - Мэдээлэл, тайлагналын ил тод байдал

- ❖ Хувьцаат компанийн үйл ажиллагаа ил тод, нээлттэй байж, гүйцэтгэлээ үнэн зөв, хариуцлагатай тайлагнах нь урт хугацаанд тогтвортой, үнэ цэнэтэй, зах зээлд баттай байр суурь эзэлж, шударга өрсөлдөх нөхцөл бүрдэнэ

ШИЙДЭЛ

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ЧИГ ҮҮРЭГ:

- ✓ САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН
ТОГТВОРТОЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ
- ✓ САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ
ЗОХИЦУУЛАХ
- ✓ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ,
ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ЭРХ АШГИЙГ
ХАМГААЛАХ

- ✓ Зохицуулалттай этгээдийн зах зээл дэх үйл хөдлөл нь хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгчийн эрхийг хамгаалах, тэдгээрийн зах зээлд итгэх итгэлийг сэргээх, системийн тогтвортой байдлыг хангахад чухал үүрэгтэй тул зохицуулалтын хосолсон загварыг байгууллагын хэмжээнд хэрэгжүүлэх
- ✓ Бизнесийн ёс зүй, компанийн засаглалын кодексыг үйл ажиллагаандаа баримталж хэвшүүлэхийг тоон болон чанарын үзүүлэлтээр сайжруулах
- ✓ Үүнд мэргэжлийн холбоодын оролцоог хамруулах

ШИЙДЭЛ

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ЗАРЧМУУДАД ТУЛГУУРЛАН БИЗНЕСИЙН ХАНДЛАГА, ҮЙЛ ХӨДЛӨЛ БУЮУ БИЗНЕСЭЭ ХЭРХЭН ЯВУУЛЖ, ХАРИЛЦАГЧИДДАА ХЭРХЭН ХАНДАЖ БАЙГААД ХЯНАЛТ ТАВИХ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧНЫГ БИЙ БОЛГОХ

✓ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БОЛОН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН БОДЛОГО, БҮТЭЦДЭЭ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ:

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН БОДЛОГО:

Компанийн бизнесийн хандлага, үйл хөдлөлийг хянах

ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БОДЛОГО:

Дотоод зах зээлийн хандлага, хэрэгцээ, шаардлага, хандлагатай уялдуулах

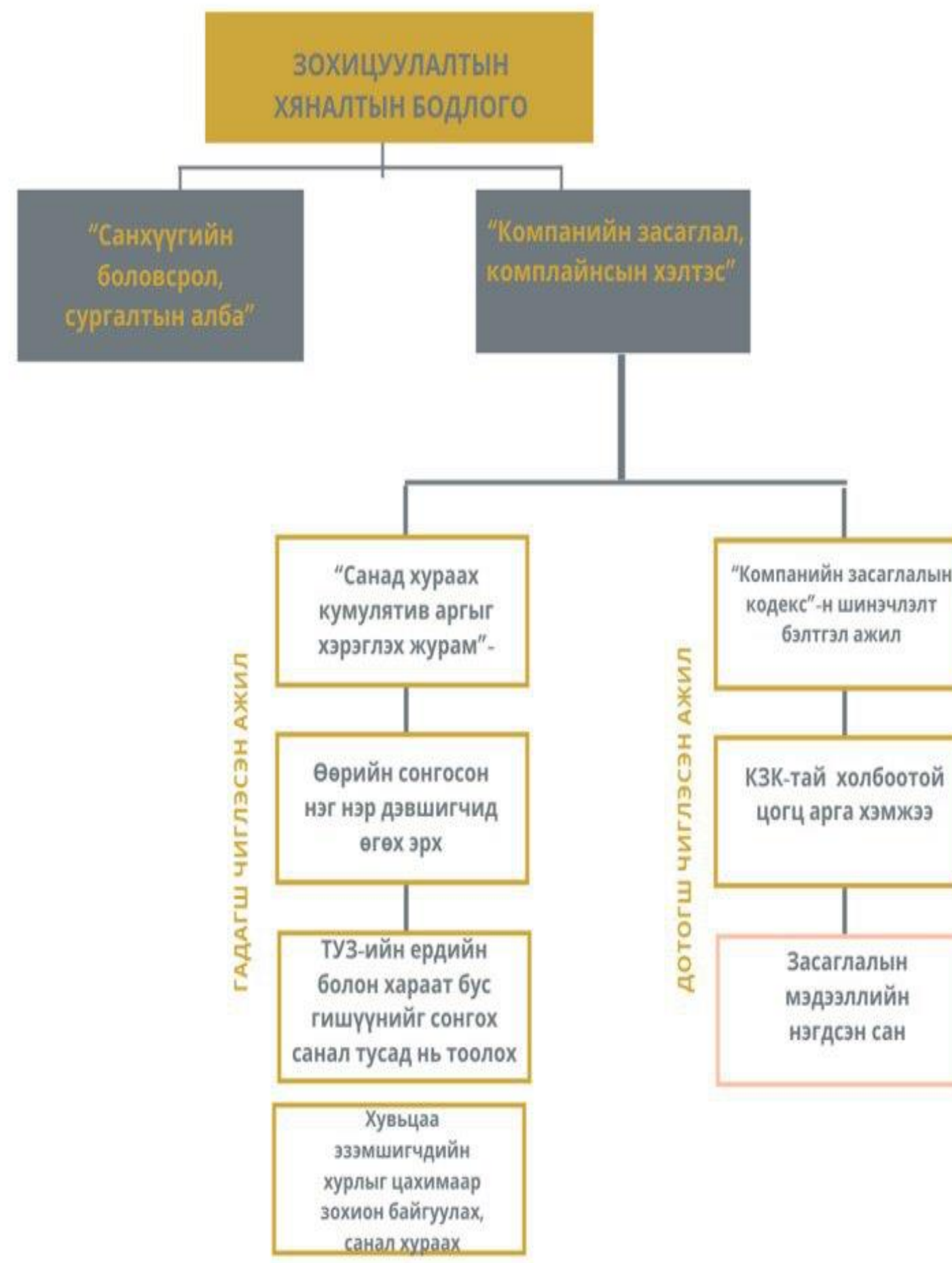
✓ УЛАМЖЛАЛТ БОЛОН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ ХӨДЛӨЛД ХЯНАЛТ ТАВИХ НЭГДСЭН БОЛОН ХООРОНДОО УЯЛДАА БҮХИЙ ДҮРЭМ, ЖУРМЫГ ШИНЭЧЛЭХ:

Хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгчдийн эрхийг баталгаажуулах зорилгоор бизнесийн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний онцлогт тохирсон нэмэлт шаардлага, шалгуур бүхий зохицуулалтын орчинг бүрдүүлэн хянах

ШИЙДЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Компанийн засаглалын кодексыг нэвтрүүлж, засаглалын бүтцийг ашиглан дотоод зах зээлийн болон компанийн бизнесийн хандлага, үйл хөдлөлд хяналт тавих, зохицуулга

СЭХ

ГҮЙЦЭТГЭЛ

САНАЛ ХУРААХ КУМУЛЯТИВ АРГЫГ ХЭРЭГЛЭХ ЖУРАМ

Зарчим:

- ✓ Хувьцаа эзэмшигч саналын эрхээ ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшиж буй нэг нэр дэвшигчид бүгдийг, эсхүл хэд хэдэн нэр дэвшигчид хуваан өгөх эрх
- ✓ ТУЗ-ийн ердийн болон хараат бус гишүүнийг сонгох саналыг тус тусад нь тоолох зохицуулалт

Зорилго:

Жижиг хувьцаа эзэмшигчдийг компанийн ТУЗ-д төлөөллөө оруулахыг дэмжих

ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРЛЫГ ЦАХИМААР ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ЖУРАМ

Зарчим:

- ✓ Хувьцаа эзэмшигчдийн цахим хурлын зар хүргэх
- ✓ хуралд оролцох хувьцаа эзэмшигчдийг бүртгэх
- ✓ хурлын хэлэлцэх асуудалтай холбоотой баримт материалыг танилцуулах
- ✓ хурлыг шууд дамжуулах
- ✓ санал асуулгыг урьдчилсан байдлаар хүлээн авах
- ✓ санал хураалт явуулах
- ✓ тооллогын дүн болон хурлаас гарсан шийдвэрийг шуурхай, ил тод мэдээлэх
- ✓ мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, хадгалах

Зорилго:

Жижиг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын ирц, оролцоог нэмэгдүүлэх

ШИЙДЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКСЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР

Зорилго:

Компани өөрийн бизнес, үйл ажиллагааны онцлогт нийцүүлэн компанийн засаглалын кодекст тусгагдсан бодлогын баримт, дүрэм, журмыг батлан мөрдүүлэх явдал юм

Нэмэлтээр боловсруулсан үлгэрчилсэн загварууд:

- ❖ компанийн ёс зүйн дүрэм
- ❖ компанийн ногдол ашгийн бодлого
- ❖ дотоод аудитын бодлого
- ❖ цалин, урамшууллын бодлого
- ❖ залгамж халааны бодлого
- ❖ эрсдэлийн удирдлагын бодлого
- ❖ дотоод хяналтын бодлого

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГАЧЛАЛ

Зорилго:

Компанийн засаглалын кодексын хэрэгжилтийг үнэлэх, хувьцаат компанийн засаглалын түвшин болоод тулгарч буй асуудлыг тодорхойлох, түүнд үндэслэн заавар, зөвлөмжийг боловсруулан тухайн компанийн засаглалын түвшинг ахиулах, үнэлгээнд тулгуурлан кодексыг шинэчлэх

Компанийн засаглалын үнэлгээний загвар нь нийт 85 асуулт бүхий дараах бүтэцтэй байна.

№	Гарчиг	Оноо
1	Хувьцаа эзэмшигчийн эрх	32
2	Төлөөлөн удирдах зөвлөл, хороод	46
3	Гүйцэтгэх удирдлага	12
4	Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	50
5	Хяналтын тогтолцоо	30
Нэгдсэн дүн		170

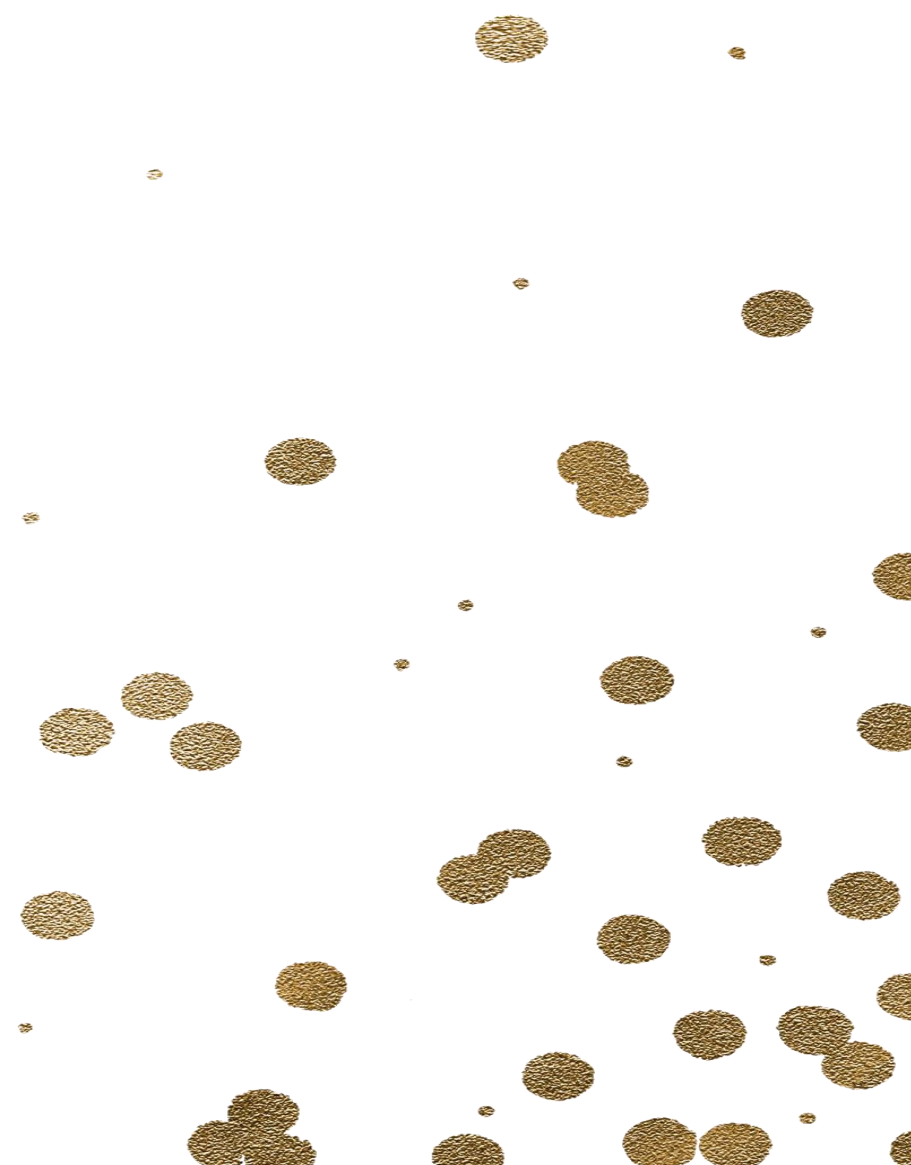
Зохицуулалттай этгээдийн хувьд үүсэх нөхцөл

Нэмэлт нөхцөл шаардлага

Эрсдэлээ удирдах

Бодлогын баримт, дотоод дүрэм журам баталж мөрдөх

Мэдээллийн чанар

Баярлалаа.